

GELSE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

8774 Gelse, Kossuth Lajos utca 20.

Tel.: 93/360-379 Hivatali kapu: GELSEONK - KRID 145049344 E-mail: polgarmester@gelse.hu

Előterjesztés a település környezeti állapotának értékeléséhez

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló módosított 1995. évi LIII. törvény határozza meg a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait. A törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

Helyi környezetvédelemmel kapcsolatos általános feladatok:

A települési környezet védelme érdekében végzett, illetve végzendő helyi feladatok az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- A környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása
- Önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok megoldása érdekében
- Együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal, szomszédos önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az értékelést fogadja és gondoskodjon a lakosság tájékoztatásáról.

Határozati javaslat:

...../2024. (.... ....) Kt. határozat

Gelse Község Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja a lakókörnyezetről szóló beszámolót és elrendeli annak közzétételét a község lakosainak tájékoztatása céljából.

Határidő: azonnal

Felelős: Szegedi Ferenc polgármester

Gelse, 2024. november 12.

Szegedi Ferenc
polgármester

T Á J É K O Z T A T Ó

Gelse község 2024. évi környezeti állapotáról

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja alapján a települési önkormányzatnak a környezet védelme érdekében elemezni, értékelni kell a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatni kell a lakosságot. Fentiek alapján a község környezeti állapotáról a következő tájékoztatást adom:

A térség és a település bemutatása

Gelse község Zala vármegyében, a Nagykanizsai járásban, a Zalai-dombságban, a Zalaapáti-hát területén található. Nagykanizsától 17 kilométerre északra fekszik a Principális-csatorna völgyében, a Nagykanizsa-Pacsa közti 7527-es út mentén. A településsel határos települések: Gelsesziget, Kilimán és Pölöskefő.

Felszíni vizek, felszíni vízhasználat

Felszíni vizek

A település határában folyik a Principális-csatorna, ami a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kezelésében van.

Csapadékvíz elvezetés

A belterületen lévő csapadékvíz elvezető árokrendszer teljes mértékben kiépült. A településen ipari, illetve mezőgazdasági jellegű vízkivétel felszíni vizekből nem történik.

Rétegvíz

A 2000-ben feltárt gelsei 1 kataszterszámú, 900 méter talpmélységű termálkút, melynek vízhozama percenként 450 liter, 39,4 C fok hőmérsékletű ásványvízzel rendelkezik. A 2003- ban elvégzett kémiai analízis szerint a termálkút ásványvizének iontartalma 1077 mg, amely meghaladja az előírt 1000 mg/l és a 30 C fokos határértéket, ennek alapján kinyilvánítható, a GELSE 1 kút vize termális ásványvízként elfogadható.

A kémiai analízis szerint a gelsei termális ásványvíz, mivel benne a nátrium és a hidrogén- karbonátos ionok túlsúlyban vannak, nátriumhidrogén-karbonátos fluoridos ásványvizek csoportjában sorolandó. De mivel a nátrium hidrogén karbonátos ásványvíz a fluor mellett konyhasót és szénsavat is tartalmaznak és ha a szénsav tartalom nagyobb mennyiségű akkor, nem az alkaikus besorolás a mértékadó, hanem inkább a savanyú vizek csoportjába is sorolják.

Mivel a vizsgált ásványvízben az ionok palettája bővebb, ennek megfelelően a biológiai élettani hatások is fokozódnak, a gelsei víz esetében a jód és a szénsav szervezetre kifejtett hatása is érvényesül.

Levegőminőség

A koromterhelés elsősorban a községeen áthaladó gépjárművekből és a korszerűtlen tüzelési technikából származik. A porszennyezés burkolatlan utakról és a nagy, összefüggő szántóterületek műveléséből származik.

A településen jelentős légszennyező forrás nem található. Jelentős ipari létesítmény nincs és ennek kialakítása a továbbiakban sem várható.

Gelse Község Önkormányzata Képviselő-testülete a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, valamint az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályokról szóló 2/2022. (I. 20.) önkormányzati rendelete szabályozza a hulladékok égetésének módját és idejét.

Tűzgyújtás és égetés – július és augusztus hónapok kivételével - munkanapokon 14.00-19.00 óra között, szélsőséges időben megengedett, tartós füstölés viszont nem megengedett. Ünnepnapi esetén a tűzgyújtás és az égetés tilos. Zártkerti ingatlanokon szombati napon is megengedett az égetés.

Sajnos a rendelet előírásait nem minden esetben tartják meg, többször előfordult, hogy nem a rendeletben meghatározott hulladékot égetnek. Továbbá előfordult több esetben is, hogy nem a rendeletben meghatározott időpontban és nem kellően száraz hulladékot égettek.

Szorgalmazni kellene a kerti hulladékok komposztálásának megteremtését.

Zaj-, rezgés- és sugárvédelem

Zajvédelem-rezgés

Zajt kibocsátó berendezés, telephely, tevékenység úgy létesíthető, ill. üzemeltethető, hogy zajkibocsátása nem haladja meg az előírt zajterhelési határértéket.

Infrastruktúra

Ivóvízellátás

A községben majdnem minden lakóház és intézmény vezetékes ivóvízellátása biztosított. A szolgáltató a Délzalai Víz- és Csatornamű ZRt.

Kutakról

A vizsgált időszakban a község közigazgatási területén fűrt talajvízkút tekintetében engedélyezési eljárásra nem került sor.

A korábban létesített kutak (ásott és fűrt kutak) bejelentésére vonatkozó jogszabályok módosultak.

Az engedélytől eltérően, vagy engedély nélkül létesített kutak bejelentésére, engedélyezésére vonatkozó jogszabályok a következőképpen változtak:

A 2024. január elseje előtt engedély nélkül, vagy engedélytől eltérően fűrt vagy ásott kutakat 2023. december 31-ig továbbra is be lehet jelenteni, engedélyeztetni lehet. Fontos megjegyezni, hogy lehet, de nem kötelező. Ha ez nem történik meg, akkor a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény

módosításáról szóló 2023. évi LI. törvény 2024. január 1-jétől hatályos rendelkezései szerint a jogkövetkezmények alól felmenti az ügyfelet. Sem engedélyeztetni, sem bejelenteni nem kell ezeket a kutakat, és bírság fizetésére sem kötelezhető az ügyfél.

Fontos megjegyeznünk, hogy a fenti szabályok az 500 m³/év mennyiségű vízigénybevételt meg nem meghaladó és kizárólag talajvízkészlet vagy parti szűrésű vízkészlet felhasználásával, háztartási vízigény kielégítését szolgáló talajvízkutakra vonatkoznak (ásott vagy fúrt).

A fenti módosítás még egy nagyon fontos kitételt tesz, mely szerint „nem szükséges vízjogi engedély és bejelentés a vízkészletvédelmi országtérképen vízkészletvédelmi szempontból kockázatmentesként meghatározott területeken a háztartási kút létesítéséhez, üzemeltetéséhez és megszüntetéséhez”.

A Vízügyi Igazgatóság által elkészített vízkészletvédelmi országtérkép az interneten elérhető. Gelse község közigazgatási területe egyetlen vízkészletvédelmi területet sem érint, tehát a település területén létesített kutakat bejelentési és engedélyezési kötelezettség nem terheli.

Szennyvízelvezetés, tisztítás

Településünkön kiépült a vezetékes csatornarendszer, az ingatlanok hálózatra való rákötése biztosított. Az ingatlanok kb. 90-95 %-ban rákötöttek a rendszerre. A keletkezett szennyvíz a Gelsén működő szennyvíztisztítóba – melyet a Délzalai Víz- és Csatornamű ZRt. üzemeltet - kerül tisztításra. Gelse Község Önkormányzata Képviselő-testülete a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról megalkotta a 17/2023. (IX. 21.) önkormányzati rendeletét. A rendelet értelmében a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz elszállításáról és ártalommentes elhelyezéséről a rendeletben szabályozott módon az ingatlantulajdonos a szolgáltatás kötelező igénybevétele útján köteles gondoskodni. A tulajdonos a ténylegesen elszállított szennyvíz mennyisége után a szennyvíz-szállító eszköz mérőberendezése alapján köteles a közszolgáltatónak számla ellenében díjat köteles fizetni.

A csatornahálózatra rá nem kötött ingatlantulajdonosok – amennyiben számlával nem tudják hitelt érdemlően igazolni a szennyvíz elszállítását – úgy talajterhelési díjat kötelesek fizetni.

Közlekedési hálózat

Közúti kapcsolatok

Belterületét a 7527-es számú Nagykanizsa – Pacsa útvonal szeli ketté. Nagykanizsa közelsége – 17 km – jelentős hatással van a község életére. A másik jelentős útcsatlakozás a 7529-es út, Pölöskefő és Zalaszentbalázs irányába.

Vasúti kapcsolatok

Területén áthalad a Szombathely–Nagykanizsa-vasútvonal is.

Légi közlekedés

Nemzetközi repülőtér legközelebb Sármelléken található, Sportrepülőtér Kiskanizsán üzemel.

Tömegközlekedés

A Volánbusz helyközi járatai megfelelő gyakoriságot jelentenek, és igazodnak a helyi igényekhez.

Helyi úthálózat:

A belterületi utak közül a 7527-es és 7529-es út a Magyar Közút Nonprofit Zrt kezelésben áll, az összes többi önkormányzati kezelésben van. A külterületi mezőgazdasági úthálózat igazodik a gazdálkodási igényekhez, állapotuk leromlott, javításra szorulnak, vagy szilárd burkolat kialakítása lenne indokolt.

Energiaellátás:

Elektromos energiaellátás

A községben valamennyi lakóingatlan villamos energiával ellátása biztosított. A közvilágítás átépítésre került.

Gáz és egyéb fosszilis energiaforrással való ellátás

A településen a vezetékes földgáz hálózat kiépített.

Energiatakarékosság és megújuló energiaforrások hasznosítása

Az energiaárak emelkedésével lakossági szinten is egyre inkább előtérbe kerül az energiatakarékosság és a megújuló energiaforrások hasznosítása. Az energiatakarékosság tekintetében a felújításra kerülő házaknál már meghatározó szempont a korszerű fűtési technológia alkalmazása, a házak hőszigetelése és megfelelő minőségű hőszigetelő nyílászárók beépítése. Az önkormányzati intézményeknél ugyanez a tendencia érvényesül.

Hulladékgazdálkodás, veszélyes anyagok kezelése

Kommunális hulladékkezelés

2023. július 1-jétől megváltoztak a hulladék-gazdálkodás szabályai, a hulladékgazdálkodási tevékenység kizárólagos állami feladattá vált, a helyi önkormányzatok feladat- és hatásköre a kizárólag a köztisztasági közfeladatok (elhagyott hulladék felszámolása, közterület tisztántartása) ellátására terjed ki.

Az országos hulladékkoncesszió által kijelölt feladatra a MOL Nyrt. megalapította a MOHU Mol Hulladékgazdálkodási Zrt-t. Gelseszigeten ugyanúgy a Viridis-Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. (Nagykanizsa, Vár u. 5.) a MOHU Zrt. alvállalkozójaként látja el a hulladékgazdálkodási feladatokat, a változást a lakosság ebből a szempontból nem érezkelhette.

A kommunális hulladék gyűjtése és elszállítása megoldott, a szilárd hulladékot heti rendszerességgel a település közigazgatási határán kívül a végzi, és az engedéllyel rendelkező depóra (Nagykanizsa) szállítják el.

A 2016. évben bevezetésre került a zsákos szelektív hulladékgyűjtést idén felváltotta, a közszolgáltató által a lakosság rendelkezésre bocsájtott szeméttároló edényekben történő gyűjtés, melyet havonta egyszer ürítenek.

2021. júliusában a Pannonia cégcsoport bővítette a házhoz menő elkülönítetten gyűjthető hulladékok körét, a csomagolási üveghulladékok körével. A cég háromhavi gyakorisággal szállítja el a csomagolási üveghulladékokat.

Évente egy alkalommal szervezünk lomtalanítási akciót.

A gelsei hulladéklerakó rekultivációs munkái befejeződtek. A terület karbantartásáról, kaszálásáról szükség szerint önkormányzatunk gondoskodik.

Idén elindul az országos kötelező visszaváltási rendszer, amely a fém, üveg és italcsomagolások visszaváltását teszi lehetővé az elsősorban élelmiszert forgalmazó kis-kereskedelmi egységekben.

Az elmúlt egy évben önkormányzati területet érintő illegális hulladék elhelyezéssel kapcsolatos eljárás nem indult.

Zöldterületek

A településen nagyobb kiterjedésű zöldterületek a sportpályák területe, a temető, a park és játszótér környéke, valamint kisebbek az ingatlanok előtti zöldterületek.

Az önkormányzat közfoglalkoztatottai fáradságos munkával továbbra is nagy gondot fordítanak a település zöldterületeinek karbantartására. Köszönjük munkájukat.

Gelse, 2024. november 12.

Szegedi Ferenc
polgármester